

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Ing. I.**, bytom K.T., zastúpeného advokátom JUDr. Š., M.T. proti žalovanému: **Ing. L.**, podnikajúcemu s dodatkom G.K.T., zastúpenému advokátom JUDr.J., S.K., **o zaplatenie 1 313 296,-- Sk**, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 23.novembra 2007, č.k. 19Cb 239/01-137, takto

r o z h o d o l:

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 23.novembra 2007, č.k. 19Cb 239/01-137 sa **z r u š u j e** a vec sa vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 29.januára 2008, č.k. 19Cb 239/01-153 sa **p o t v r d z u j e**.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom čiastočne vyhovel žalobe a žalovanému uložil povinnosť predložiť žalobcovi k nahliadnutiu obchodné doklady a účtovné záznamy, vydat' rovnopisy účtovnej závierky za obdobie od 15.októbra 1997 do 21.februára 2001, vykonať mimoriadnu účtovnú závierku a inventarizáciu k 21.februáru 2001 a zaplatiť žalobcovi 100 134,50,-- Sk so 17,6% úrokom od 21.apríla 2001 až do zaplatenia. Vo zvyšku žalobu zamietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania.

Rozhodol tak s odôvodnením, že účastníci uzavreli 15.októbra 1997 zmluvu o tichom spoločenstve. Podľa čl. V bodu 5. Zmluva nadobúda účinnosť dňom jej podpisu, teda 15.októbra 1997, preto overenie podpisu 4.januára 2001 nie je podstatné. Predmetom zmluvy

podľa čl. I. bodu 1. je poskytnutie majetkového vkladu na podnikanie p. D.. Tichý spoločník I. sa zúčastnil na podnikaní v rozsahu celej činnosti p. D.. Jeho podiel na čistom zisku je 50% na základe ročnej účtovnej uzávierky. Z predložených účtovných dokladov a daňových priznaní žalovaného za obdobie 1997-2001 súd zistil, že v roku 1997 žalovaný dosiahol zisk 7 269,-- Sk, v roku 1998 zisk 37 000,-- Sk, v roku 1999 zisk 123 000,-- Sk, v roku 2000 zisk 33 000,-- Sk a roku 2001 vykazoval stratu. Žalovaný počas trvania zmluvného vzťahu so žalobcom na základe zmluvy o tichom spoločenstve dosiahol zisk 200 269,-- Sk. Podľa čl. II bodu 1. Zmluvy je podiel tichého spoločníka 50% na čistom zisku, t.j. 100 134,50,-- Sk. Súd k vznesenej námietke premlčania neprihliadol. Žalobca si podiel tichého spoločníka na výsledku podnikania za roky 1997-2001 uplatnil žalobou z 13.marca 2001, ktorá bola súdu doručená 19.marca 2001, teda v zákonnej lehote a podaním z 23.februára 2004 nárok upresnil. Z uvedených dôvodov rozhodol tak ako je uvedené vyššie.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie žalobca a žalovaný.

Žalobca žiadal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. V odvolaní uviedol, že súd prvého stupňa k okolnostiam podnikania nevy počul žalovaného, ani ním navrhnutých svedkov a ani nenariadil znalecké dokazovanie na zistenie skutočného zisku žalovaného za obdobie od 15.októbra 1997 do 21.februára 2001, za obdobie trvania zmluvy o tichom spoločenstve. Potreba znaleckého dokazovania vyplynula aj z vykonaného dokazovania. Ďalej namietal, že z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplýva, z akých dôkazov vychádzal súd pri hodnotení dôkazov a akými úvahami sa riadil a ako vecne právne posúdil vec, v tomto smere považuje odôvodnenie rozsudku za nedostatočne presvedčivé a nepreskúmateľné.

Žalovaný žiadal taktiež napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietal, že súd nebral do úvahy, že na základe úkonov žalobcu, celé konanie bolo konaním o zaplatenie sumy 1 313 296,-- Sk, pričom súd uložil žalovanému povinnosť predložiť doklady a účtovné záznamy a vydať rovnopisy ročných účtovných závierok za roky 1997-2001. Ďalej namietal, že súd sa dostatočne nevysporiadal s okolnosťami podpisu zmluvy a opätovne vzniesol námietku premlčania nároku za roky 1997-1999. Napokon považuje uloženie povinnosti na vydanie obchodných dokladov a účtovných záznamov za nevykonateľné, lebo to nie je v súlade so zákonom o účtovníctve.

Žalobca podal odvolanie aj proti uzneseniu, ktorým mu bola uložená poplatková povinnosť za podanie odvolania v sume 72 786,-- Sk. Uviedol, že jeho súčasná finančná

situácia mu nedovoľuje zaplatiť naraz vyrubený súdny poplatok. Žiada preto o povolenie zaplatiť poplatok v splátkach.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods.2 O.s.p.) prejednal odvolania podľa § 212 ods.1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods.2 O.s.p. a po preskúmaní napadnutých rozhodnutí dospel k záveru, že odvolania proti rozsudku sú dôvodné.

Podľa ustanovenia § 673 ods.1,2 Obchodného zákonníka zmluvou o tichom spoločenstve sa zaväzuje tichý spoločník poskytnúť podnikateľovi určitý vklad a podieľať sa s ním na jeho podnikaní a podnikateľ sa zaväzuje na platenie časti zisku vyplývajúcej z podielu tichého spoločníka na výsledku podnikania. Zmluva vyžaduje písomnú formu.

Do 30 dní po zániku zmluvy je podnikateľ povinný vrátiť tichému spoločníkovi vklad zvýšený alebo znížený o jeho podiel na výsledku podnikania (§ 680 Obchod.zák.)

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že medzi účastníkmi konania bola uzavretá zmluva o tichom spoločenstve z 15.októbra 1997 (ďalej len zmluva). Týmto dňom vznikol záväzkový vzťah medzi tichým spoločníkom - žalobcom a podnikateľom - žalovaným. Zmluva nevymedzila podnikanie, na ktorom sa tichý spoločník podieľal, preto sa podieľal na všetkom podnikaní žalovaného. Pokiaľ ide o námietku neplatnosti zmluvy, vznesenej žalovaným, tejto námietke nebolo možné vyhovieť, lebo predložená zmluva obsahuje všetky podstatné náležitosti zmluvy a je v písomnej forme (§ 269 ods1 v spojení s § 673 Obchodného zákonníka).

Ďalej z vykonaného dokazovania vyplýva, že zmluva zanikla 20.februára 2001, čo nie je medzi účastníkmi sporné.

Zánikom zmluvy vznikla žalovanému povinnosť vrátiť žalobcovi vklad zvýšený alebo znížený o jeho podiel na výsledku podnikania a žalobcovi vzniklo právo na jeho vrátenie (§ 680 Obchodného zákonníka).

Okrem práva na vyplatenie vkladu zvýšeného alebo zníženého o podiel na výsledku podnikania tichý spoločník - žalobca má právo vedieť, akým spôsobom podnikateľ - žalovaný zaobchádzal s jeho vkladom počas trvania tichého spoločenstva. Predovšetkým by mal vedieť, či vklad bol využívaný a ak tomu tak bolo, či bol využívaný účelne, za účelom dosiahnutia zisku. Žalobca má preto právo nahliadnuť do účtovných dokladov a účtovných záznamov z obdobia trvania tichého spoločenstva.

Žalobca sa voči žalovanému domáha, aby mu bolo umožnené nahliadnúť do obchodných dokladov a účtovných záznamov, vydania účtovnej závierky za obdobie trvania zmluvy a aby mu vyplatil vklad zvýšený o podiel na zisku, ktorý vyčíslil sumou 1 313 296,-- Sk.

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom umožnil žalobcovi, aby bol informovaný o tom, akým spôsobom žalovaný počas trvania tichého spoločenstva nakladal s jeho vkladom, čo však odvolací súd nepovažuje za dostačujúce. Podľa názoru odvolacieho súdu, doklady, ktoré bude mať k dispozícii žalobca, by mal posúdiť znalec a mali by byť základom pre výpočet vyplatenia podielu žalobcovi, nakoľko výška uplatnenej peňažnej pohľadávky je medzi účastníkmi sporná a posúdenie tejto otázky závisí od odborných znalostí a skúseností. Súd prvého stupňa pochybil, keď na posúdenie výšky nároku na vyplatenie vkladu v zmysle ustanovenia § 680 Obchodného zákonníka neprizval znalca, ale sám z daňových priznaní zisťoval žalobcov podiel na zisku. Z uvedeného dôvodu bolo potrebné napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Pokiaľ ide o námietku premlčania, žalobca v konaní tvrdí, že žalovaný po celú dobu platnosti zmluvy o tichom spoločenstve žalobcovi neumožnil nahliadať do obchodných dokladov a účtovných záznamov, preto žalobca nemá predstavu o jeho hospodárení a teda ani o výške podielu na zisku. Z toho dôvodu si nárok na vyplatenie podielu nemohol uplatniť ako peňažnú pohľadávku, lebo jej výška mu nebola známa. Bude potrebné na túto okolnosť sa účastníkov spýtať a zistiť, či v čase podania žaloby nárok na vyplatenie podielu, bez vyčíslenia výšky podielu, bol uplatnený riadne a včas.

Až po doplnení dokazovania v naznačenom smere bude možné vo veci znovu rozhodnúť. Z uvedeného dôvodu odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušuje § 221 ods.1 písm.h/ O.s.p. a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Žalobca podal odvolanie aj voči uzneseniu o zaplatení súdneho poplatku za odvolanie. Čas vzniku poplatkovej povinnosti určuje ustanovenie § 5 zákona číslo 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch. Poplatková povinnosť za odvolanie vzniká podaním odvolania. Súd prvého stupňa žalobcovi po podaní odvolania preto správne uložil, aby zaplatil zodpovedajúcu časť súdneho poplatku, keďže nie je oslobodený od súdnych poplatkov. V danom prípade súd rozhodol uznesením, preto súd pokračuje v konaní bez ohľadu na to, či odvolateľ súdny poplatok zaplatil alebo nie, lebo uznesenie je zároveň titulom na výkon rozhodnutia. Nenastanú tu následky nezaplatenia, ako pri výzve na zaplatenie súdneho poplatku (§ 10 zákona o súdnych poplatkoch). Vzhľadom na uvedené skutočnosti a vzhľadom

k tomu, že žalobca nepreukázal také osobné pomery, ktoré by odôvodňovali priznanie výhody splátok podľa § 160 ods.1 O.s.p., odvolací súd napadnuté uznesenie podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 28. novembra 2008

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcsová